

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Serbovej a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Aleny Šiškovéj na neverejnom zasadnutí 22. apríla 2015 v Bratislave v trestnej veci **obvineného JUDr. J. M. , pre prečin marenia úlohy verejným činiteľom** podľa § 327 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona, o návrhu prokurátora Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky na odňatie a prikázanie veci, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 23 ods. 1 Trestného poriadku trestná vec obvineného JUDr. J. M. pre prečin marenia úlohy verejným činiteľom podľa § 327 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona, vedená na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 1T 18/2015, **sa Okresnému súdu Bratislava I o d ň í a a p r i k a z u j e sa Okresnému súdu Trenčín.**

O d ô v o d n e n i e

Prokurátor Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky podal 10. apríla 2015 na Okresný súd Bratislava I obžalobu na obvineného JUDr. J. M. pre prečin marenia úlohy verejným činiteľom podľa § 327 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona.

Sudca Okresného súdu Bratislava I podal na Najvyšší súd Slovenskej republiky 20. apríla 2015 návrh na odňatie a prikázanie veci v zmysle § 23 ods. 1 Trestného poriadku. Návrh odôvodnil tým, že obvinený je sudcom Okresného súdu Bratislava I, t.j. súdu, na ktorý bola podaná obžaloba. V záujme zabezpečenia nestranného a efektívneho priebehu trestného konania ako aj s poukazom na návrh Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky z 30. marca 2015, sudca navrhol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, aby bola predmetná trestná vec tomuto súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa mimo obvodu Krajského súdu v Bratislave.

Najvyšší súd, ako súd najbližšie spoločne nadriadený obom okresným súdom, podľa § 23 ods. 1 Trestného poriadku preskúmal návrh ako aj trestný spis a zistil, že spĺňa zákonom požadované podmienky.

Podľa § 23 ods. 1 Trestného poriadku z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený.

Citované ustanovenie umožňuje zmeniť len miestnu príslušnosť súdu.

Zásady o príslušnosti súdov vo veľkej väčšine prípadov zaisťujú riadne naplnenie účelu trestného konania. V konkrétnej jednotlivéj veci však môže byť k prerokovaniu a rozhodnutiu vhodnejší iný súd než súd miestne príslušný. Dosiahnuť toho, aby takýto vhodnejší súd mohol prerokovať takúto konkrétnu vec, umožňuje delegácia (odňatie a prikázanie veci). Tento postup je však spravidla výnimkou, čo zákon zdôrazňuje tým, že preň musia byť dôležité dôvody.

Dôležitými dôvodmi, ktoré zákon bližšie nedefinuje, sú predovšetkým okolnosti, ktoré zabezpečujú nestranné a zákonné prerokovanie veci, náležité zistenie skutkového stavu veci, výchovné pôsobenie na páchatel'a i na ostatných občanov, hospodárnosť a čo najrýchlejšie skončenie veci.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že v danom prípade existujú dôležité okolnosti odôvodňujúce delegáciu veci. Tieto vyplývajú aj z predpokladu, že všetci sudcovia okresného súdu môžu vysloviť svoju zaujatosť z dôvodu, že obvinený je sudcom Okresného súdu Bratislava I. I keby sa títo sudcovia necítili byť subjektívne zaujatí, môže objektívne vzniknúť pochybnosť o ich nestrannosti.

Dôvody na vylúčenie sudcu z vykonávania úkonov trestného konania sú v § 31 ods. 1 Trestného poriadku taxatívne vymenované. Účelom tohto ustanovenia o vylúčení orgánov činných v trestnom konaní, teda i sudcu a prísediaceho, je upevniť dôveru strán konania aj verejnosti k nestrannosti postupu orgánov činných v trestnom konaní a súdov.

Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“), každý má právo na spravodlivé súdne konanie. Neoddeliteľnou súčasťou tohto práva je aj právo na nestranný súd, ktorý však nie je Dohovorom definovaný. Obsah tohto práva vyplýva predovšetkým z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Nestrannosť je neodmysliteľným atribútom pojmu súd. Nestrannosť sa obyčajne definuje ako neprítomnosť predsudku (zaujatosti). Možno rozlišovať subjektívny prístup, ktorý sa pokúša zistiť, čo si sudca myslel *pro foro interno* a objektívny prístup, pri ktorom sa skúma, či sudca poskytuje dostatočné záruky, aby sa vylúčili akékoľvek pochybnosti v tomto smere. Pri aplikácii tohto prístupu potom rozlišujeme nestrannosť subjektívnu (konkrétnu, t. j. hodnotí sa subjektívny pocit samotného sudcu, či sa cíti, alebo necíti byť zaujatý) a nestrannosť objektívnu alebo štrukturálnu (abstraktnú, t. j. hodnotí sa, či by sudca zaujatý mohol byť).

Subjektívna nestrannosť sa prezumuje, až kým nie je preukázaný opak, pričom spravidla sa posudzuje podľa správania sudcu.

Objektívna nestrannosť sa neposudzuje podľa subjektívneho stanoviska sudcu, ale podľa objektívnych symptómov. Sudca môže subjektívne rozhodovať absolútne nestranne, ale napriek tomu jeho nestrannosť môže byť vystavená oprávneným pochybnostiam, so zreteľom na jeho štatút, či funkcie, ktoré vo veci vykonával. Práve tu sa uplatňuje tzv. teória zdania, podľa ktorej nestačí, že sudca je subjektívne nestranný, ale musí sa ako taký aj objektívne javiť v očiach strán a predovšetkým obvineného.

V posudzovanom prípade s ohľadom na naplnenie objektívnej nestrannosti priebehu trestného konania, keďže obvinený je dlhoročným sudcom súdu, na ktorý bola podaná obžaloba v jeho trestnej veci, Najvyšší súd Slovenskej republiky v zmysle § 23 ods. 1 Trestného poriadku rozhodol o odňatí predmetnej trestnej veci Okresnému súdu Bratislava I. S prihliadnutím na efektívnosť a potrebnú rýchlosť konania a jeho ekonomický dopad potom vec prikázal Okresnému súdu Trenčín.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 22. apríla 2015

**JUDr. Jana S e r b o v á , v. r.
predsedníčka senátu**

Vypracovala: JUDr. Alena Šišková

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová